

Topbankiers 'verdienden' miljoenen met windmolen

Door: Merijn Rengers, John Schoorl

Investeren in duurzame energie kan flinke belastingvoordelen opleveren, zeker voor groot-verdieners.

Oud-ABN Amro-bestuurder Rijkman Groenink en andere topbankiers hebben de afgelopen jaren miljoenen van de fiscus teruggekregen dankzij hun investeringen in duurzame energie.

Dat blijkt uit onderzoek van de Volkskrant naar de bouw en financiering van de eerste megamolen op het Nederlandse vasteland, de bijna 200 meter hoge windturbine De Ambtenaar bij Medemblik. Om de duurzaamheidsdoelstellingen van de overheid te halen, moeten de komende jaren veel meer van dit soort windmolens worden gebouwd.

Het was niet bekend dat De Ambtenaar via een ingewikkelde fiscale constructie als beleggingsobject was verkocht aan een groep van 21 bankiers en financieel specialisten. Zij hoeven daardoor minder inkomstenbelasting te betalen. Naar schatting de helft van de totale opbrengst van de enorme windmolen bij Medemblik bestaat uit subsidies en belastingvoordelen voor de eigenaren.

Vermogende particulieren

Elders in Nederland zijn vergelijkbare fiscale constructies opgetuigd voor schone energie, om vermogende particulieren belastingvoordeel te bieden. Het betreft behalve windmolens ook bijvoorbeeld mestverwerkingsinstallaties.

Rijkman Groenink zegt in een reactie dat 'zeer veel duurzame projecten' op deze wijze zijn gefinancierd. 'Ideële doelen worden gecombineerd met een redelijk rendement van circa 10 procent,' aldus Groenink. Ook stelt hij 'een klein deel' van zijn hoge belastingaanslag uit 2007 (toen hij zijn aandelen ABN Amro verkocht) terug te hebben gekregen dankzij zijn investering in de molen.

- Ideële doelen worden gecombineerd met een redelijk rendement van circa 10 procent
Rijkman Groenink

ABN Amro

Groenink bezit 15 procent van De Ambtenaar, ABN Amro bestuursadviseur Frans van Lanschot 8 procent, het hoofd grondstoffen van de Rabobank 5 procent en twee afgezwaaide topmannen van private equity-bedrijf NPM Capital samen 9 procent.

Veel omwonenden zijn boos over het formaat en de geluidsoverlast van de molen. Voormalig wethouder Kees List van Wieringermeer, die zijn handtekening zette onder de bouwvraag, zegt dat de molen 'eigenlijk niet gebouwd had mogen worden' omdat die niet in het bestemmingsplan paste.

Volgens List is er een truc toegepast door de alleenstaande windmolen te behandelen alsof het een grootschalig windpark was. Hij kon dit tot zijn spijt niet meer ongedaan maken. 'De plannen hadden aan de gemeenteraad en aan de provincie voorgelegd moeten worden,' zegt List. 'Maar toen ik de papieren onder ogen kreeg, was het een gelopen koers. Dat is voor mijn tijd gebeurd - onder de ogen van de toenmalige wethouder en burgemeester, beiden van het CDA.'

Een woordvoerder van de gemeente Hollands Kroon, waaronder Wieringmeer valt, zegt in reactie dat 'de vergunning voor De Ambtenaar is verleend omdat het bouwwerk en het voorgenomen gebruik paste in de toen van toepassing zijnde regelgeving.'

Vandaag [in de Volkskrant](#): De reus die er niet had mogen zijn

Abuis

In het bovenstaande artikel in de Volkskrant van hedenmorgen is door een misverstand op de eindredactie een verklaring opgenomen toegeschreven aan Rijkman Groenink, die niet door hem is afgelegd. De redactie van de Volkskrant biedt hiervoor zijn excuses aan. Onderstaand de wel door de heer Groenink verstrekte verklaring.

'Ik ben voor 15 procent eigenaar van De Ambtenaar, omdat ik wil bijdragen aan het verduurzamen van de energieproductie. Ik ben daarnaast actief in de windturbinebouw - als investeerder en als president-commissaris van het Nederlandse bedrijf EWT, dat kleinere windturbines bouwt.

Ik werd eind 2010 over deze molen gebeld door een gespecialiseerde financiële boetiek. Zij hadden net als iedereen in de krant gelezen dat ik in 2007 heel veel inkomstenbelasting had betaald, nadat ik mijn aandelen ABN Amro moest verkopen. Ik kon een klein deel van mijn belastingafdracht van dat jaar gebruiken voor dit windmolenproject. Dat deed ik via een zogeheten carry-back, waardoor je tot 5 jaar na dato betaalde inkomstenbelasting kunt terug claimen.

De overheid biedt particulieren de mogelijkheid om investeringen in duurzame energie versneld en willekeurig (op een zelf gekozen moment) af te schrijven. Dat is vooral interessant als je in de hoogste belastingsschijf valt. Hierdoor is het ideële doel goed te combineren met een redelijk rendement.

De overheid heeft dit schema bedacht om investeringen van particulieren in schone energie te stimuleren. Deze windmolen valt daaronder, maar er zijn veel meer duurzame projecten op deze wijze gefinancierd. De terugverdientijd van zo'n investering is typisch 4 á 5 jaar, en het gemiddeld rendement bedraagt zo'n 10 procent. Er zijn overigens wel risico's aan verbonden, bijvoorbeeld dat het minder hard waait dan is verondersteld, of dat er technische problemen zijn met de molen, die niet gedekt worden door de leverancier of de verzekering.

De Ambtenaar is een prachtige machine. Ik moet wel zeggen: hij is erg groot en staat erg dichtbij Medemblik. Ik kan me het ongenoegen van velen goed voorstellen. Bij de locatie keuze en het vergunningen traject zijn de investeerders echter helemaal niet betrokken geweest. Wij zijn pas uitgenodigd toen alles vergund was, de subsidies toegekend en het krediet toegezegd.'

- De Ambtenaar (links), vergeleken met de Euromast in Rotterdam, de Dom in Utrecht en de Bonifatiuskerk in Medemblik (van links naar rechts). © de Volkskrant. De